

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 13Nt/3/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8820010098
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Monoková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2020:8820010098.1

Uznesenie

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou Mgr. Annou Monokovou v trestnej veci obvineného X. I., W.. XX.XX.XXXX U. M., M. F. Y. H. XXX, I.. U. W. M., t.č. Reedukačné centrum Bystričany, Chalmovská 679/1, okr. Prievidza o návrhu prokurátora na uloženie ochranného sexuologického liečenia ambulantnou formou na verejnom zasadnutí dňa 24. júna 2020 takto

rozhodol:

Podľa § 73 ods. 1 Trestného zákona u k l a d á obvinenému ml. X. I., W.. X.X.XXXX U. M. ochranné sexuologické liečenie ambulantnou formou.

odôvodnenie:

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Vranov nad Topľou podala na tunajší súd návrh na uloženie ochranného liečenia obvinenému ml. X. I. (ďalej len „obvinený“) podľa § 73 ods. 1 Trestného zákona, nakoľko trestné konanie proti obvinenému pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona bolo uznesením prokuratúry zo dňa 15.1.2020 podľa § 215 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku zastavené z dôvodu, že obvinený nebol v čase činu pre nepričetnosť trestne zodpovedný a ustanovený znalec na základe príkazu súdu na vyšetrenie duševného stavu obvineného navrhol nariadiť ochrannú sexuologickú liečbu ambulantnou formou, nakoľko jeho pobyt na slobode môže byť potenciálne nebezpečný v dôsledku rizika vynútenia si sexuálnych aktivít s nedospelými osobami mužského pohlavia.

Z ust. § 291 Trestného poriadku vyplýva, že na verejnom zasadnutí rozhoduje súd, ak to zákon výslovne ustanovuje.

Podľa § 236 ods. 1 Trestného poriadku ak prokurátor obžalobu nepodá, urobí návrh na uloženie ochranného opatrenia podľa § 235 písm. f) samostatne.

Uznesením Okresnej prokuratúry Vranov nad Topľou číslo Pv 549/19/7713 zo dňa 15.01.2020 bolo trestné stíhanie obvineného ml. X. I. stíhaného pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona postupom podľa § 215 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku zastavené, lebo obvinený nebol v čase činu pre nepričetnosť trestne zodpovedný.

Podľa záverov znaleckého posudku z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria a sexuológia podaného Psychiatrickou a sexuologickou expertíznou organizáciou, s.r.o. č. 122/2019 zo dňa 13.12.2019 vyplýva, že obvinený ml. X. I. v čase spáchania skutku trpel duševnou poruchou v širšom zmysle slova - poruchou psychosexuality - nezrelou sexualitou vyvíjajúcou sa deviantne v smere homosexuálnej orientácie, zároveň nesúhlas partnera nie je u neho prekážkou k realizácii sexuálneho styku. U obvineného ide o ľahkú mentálnu retardáciu, prejavujúcu sa trvalým poklesom (resp. ani nerozvinutím) rozumových, pamäťových a úsudkových schopností a ide o osobnosť nevyrovnanú s dominantnými emočne nestabilnými impulzívnymi rysmi. Obvinený v čase skutku nemohol ovládať svoje konanie, nakoľko ovládacia schopnosť bola úplne vymiznutá pod vplyvom sexuálne deviantného

vývoja, prídavný vplyv mala aj ľahká mentálna retardácia. Obvinený zmysel trestného konania chápe. Vyšetrením u obvineného bola zistená homosexuálna orientácia. Taktiež z posudku vyplýva, že z hľadiska sexuologického je pobyt obvineného na slobode pre spoločnosť nebezpečný, kde nebezpečenstvo spočíva v riziku vynútenia si sexuálnych aktivít s nedospelými osobami mužského pohlavia a vzhľadom k tomuto je potrebné obvinenému nariadiť ochranné sexuologické riešenie ambulantnou formou.

Z rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 8P/80/2008 zo dňa 30.04.2008 vyplýva, že maloletý X. I., W.. XX.XX.XXXX bol na výkon ústavnej starostlivosti, ktorá mu bola pôvodne nariadená rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 7P/85/2002 -33 zo dňa 31.03.2003 umiestnený do Detského domova PRE TEBA. Ďalším rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 9P/85/2013 zo dňa 22.08.2013 bol obvinený umiestnený na výkon ústavnej starostlivosti do Reedukačného centra Vráble. Ostatným rozhodnutím o ústavnej starostlivosti obvineného je uznesenie tunajšieho súdu sp. zn. 8P/112/2018 zo dňa 28.06.2018, na základe ktorého bol obvinený umiestnený na výkon ústavnej starostlivosti do Reedukačného centra Chalmová, Bystričany, kde sa nachádzal aj v čase rozhodovania súdu.

Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou v Reedukačnom centre Chalmová, Bystričany, kde je toho času obvinený umiestnený, jeho prevýchovný proces pokračuje a jeho správanie v tomto zariadení je hodnotené ako impulzívne a pudové. Jeho správanie je dobré iba v tom prípade, ak mu to prinesenie nejaký zisk, v opačnom prípade príkazy ignoruje a správa sa účelovo. Z úspechov sa teší a pozitívny vplyv na neho majú pochvaly.

Zo správy Reedukačného centra Chalmová, Bystričany zasa vyplýva, že z ich strany nevidia zmysel ochrannej výchovy, nakoľko nie sú zariadenie s ochranným režimom a ani nemajú oddelenie s ochranným režimom. Ďalej uviedli, že nariadením ochrannej výchovy sa v prevýchovnom procese nič nemení.

Obec Y. H. vo svojej správe uviedla, že v minulosti neodporúčala pobyt menovaného u matky, pretože v minulosti pri jeho pobyte doma sa po krátkom čase od jeho príchodu začali problémy so správaním. Jeho správanie nebolo prejednávané, nakoľko je chovancom reedukačného centra a problémy, ktorých bol pôvodcom, vyšli najavo v čase, keď už boli riešené políciou, prípadne oddelením sociálno-právnej kurately a zariadením reedukačného centra.

Podľa výpisu z Ústrednej evidencie priestupkov Ministerstva vnútra SR obvinený nemá záznam v registri a rovnako aj podľa odpisu z registra trestov obvinený nemá záznam.

Podľa § 23 Trestného zákona kto pre duševnú poruchu v čase spáchania činu inak trestného nemohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie, nie je za tento čin trestne zodpovedný, ak tento zákon neustanovuje inak.

Ochranné opatrenie môže postihnúť osobu iba tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jej rodinu a blízke osoby (§ 35 ods. 2 Trestného zákona).

V zmysle § 35 ods. 3 Trestného zákona ochranné opatrenie možno uložiť aj páchatelovi činu inak trestného alebo inej osobe, ak je to nevyhnutné na zabezpečenie ochrany spoločnosti pred páchaním nových trestných činov.

Podľa § 35 ods. 5 Trestného zákona pri ukladaní ochranných opatrení sa súd neriadi zásadou úmernosti k spáchanému činu, ale potrebou ochrany spoločnosti, pričom prihliada aj na potrebu liečenia, výchovy alebo dovŕšenia nápravy páchatela alebo inej osoby.

Podľa § 73 ods. 1 Trestného zákona súd uloží ochranné liečenie v prípadoch uvedených v § 39 ods. 2 písm. c) a § 40 ods. 1 písm. d) alebo ak páchatel činu inak trestného nie je pre nepríčetnosť trestne zodpovedný a jeho pobyt na slobode je nebezpečný.

Podľa § 215 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

Ochranné liečenie je jedno z najvýznamnejších a najdôležitejších druhov ochranných opatrení. Osoby, ktorým sa takéto ochranné liečenie ukladá, sú najmä tie, ktoré spáchali protiprávny čin, ale pre nepríčetnosť ich nemožno trestne stíhať, páchatelia, ktorí v čase spáchania trestného činu boli v stave zmenšenej príčetnosti a páchatelia, ktorí sa oddávajú zneužívaniu návykových látok ako sú alkohol, drogy, ostatné látky, ktoré nepriaznivo ovplyvňujú psychiku človeka alebo jeho ovládacie a rozpoznávacie schopnosti, a trestný čin spáchali pod ich vplyvom alebo v súvislosti s ich užívaním.

Význam ochranného liečenia je v záujme spoločnosti na ochranu pred takýmito osobami a má veľký význam aj pre samotné osoby z hľadiska kladného dopadu liečenia na ich ďalší život.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd za to, že návrhu prokuratúry je potrebné vyhovieť a keďže boli splnené podmienky pre uloženie ochranného liečenia tak ako to predpokladá ustanovenie § 73 ods. 1 Trestného zákona rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

Podmienkou na obligatórne uloženie ochranného liečenia podľa § 73 ods. 1 Trestného zákona je náležité zistenie, že došlo ku spáchaniu činu inak trestného, že jeho páchatel' nie je pre nepríčetnosť trestne zodpovedný a jeho pobyt na slobode je nebezpečný. Podmienka nepríčetnosti páchatel'a sa pritom musí vzťahovať na čas spáchania činu inak trestného, kým nebezpečnosť pobytu páchatel'a na slobode treba posudzovať podľa stavu existujúceho v čase súdneho rozhodovania o ochrannom liečení.

Je nepochybné, že trestné stíhanie obvineného ml. X. I. pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť na skutkovom základe tak ako je uvedené vyššie, bolo zastavené postupom podľa § 215 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku z dôvodu, že obvinený v čase spáchania skutku pre duševnú chorobu nevedel rozpoznať spoločenskú nebezpečnosť svojho konania a svoje konanie nemohol vôbec ovládať, teda tento nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný, pričom v zmysle záverov znaleckého posudku ako ich súd uviedol vyššie z hľadiska sexuologického je pobyt obvineného na slobode pre spoločnosť nebezpečný, kde nebezpečenstvo spočíva v riziku vynútenia si sexuálnych aktivít s nedospelými osobami mužského pohlavia a vzhľadom k tomuto je potrebné obvinenému nariadiť ochranné sexuologické riešenie ambulantnou formou.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť v lehote do 3 (troch) pracovných dní od oznámenia tohto uznesenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Vranov nad Topľou. Sťažnosť má odkladný účinok.